Пресреліз

Україна покращила економічну безпеку. У Києві презентували Індекс економічної безпеки 2026

Україна отримала 36,1 бала зі 100 можливих в Індексі економічної безпеки 2026. Це на 2,7 бала більше, ніж торік, однак країна залишається останньою у рейтингу 11 досліджуваних країн. Найвищі результати продемонстрували Німеччина та Фінляндія.

Такі результати представив Міжнародний Інститут Свободи (ILI) 26 листопада в Києві під час презентації щорічного дослідження «Індекс економічної безпеки 2026».

Дослідження охопило 26 факторів економічної небезпеки та 64 параметри, сформовані на основі відкритих даних, міжнародних досліджень та експертних оцінок. Було проаналізовано економічну безпеку України, США, Німеччини, Фінляндії, Польщі, Чехії, Румунії, Ізраїлю, Аргентини, Росії та Туреччини.

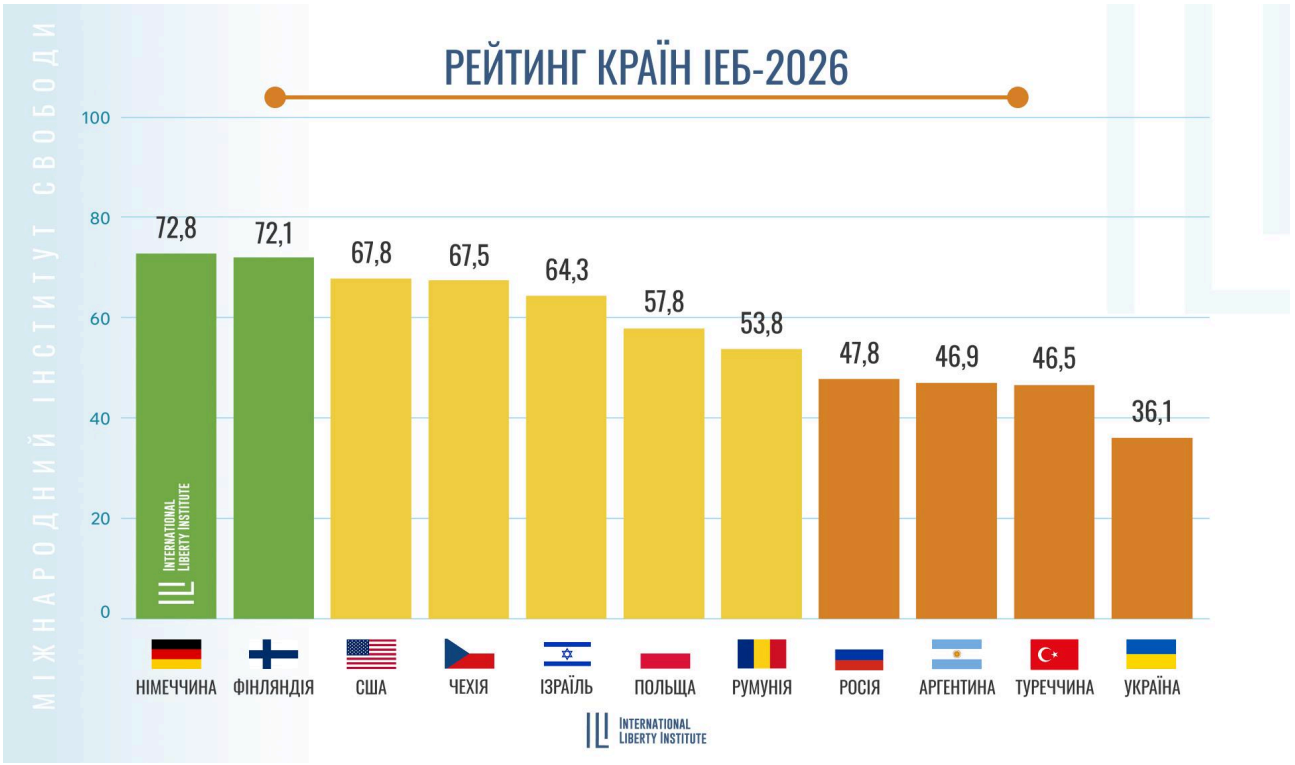

Україна: прогрес є, але економічні ризики залишаються

Попри повномасштабну війну, Україна покращила свій загальний показник економічної безпеки. Найбільший прогрес зафіксовано в інфраструктурному складнику Індексу — оцінка зросла на 15 балів.

Водночас монетарні та фінансові чинники погіршилися на 9,5 бала — до 16,5 зі 100, податкові та бюджетні отримали лише 17 балів — це “червона зона ризиків”. Висновок очевидний: навіть за позитивної динаміки фінансова та бюджетна вразливість залишається серйозним викликом для України.

Найбільша економічна вразливість Росії — майнова та матеріальна нерівність

Країна-агресор Росія отримала 47,8 бала в загальному рейтингу, однак за регуляторними чинниками — лише 36 балів, за правовими та інституційними — 43 бали, що є найнижчими результатами серед усіх досліджуваних країн. Для порівняння, Україна має 54 бали за якістю інституцій, Польща — 75, Фінляндія — 89.

Автори Індексу звертають увагу на те, що значні ресурси не гарантують економічної стійкості. Залежність від сировинних доходів і державних витрат у поєднанні з корупцією, надмірною централізацією системи управління та соціальним розшаруванням ускладнює становище російської економіки в умовах затяжної війни й дають додаткові переваги її супротивникам.

Чехія майже зрівнялася зі США, а Фінляндія випереджає за якістю інститутів

Лідерами Індексу стали Німеччина (72,8 бала) та Фінляндія (72,1). США отримали 67,8 бала, а Чехія — 67,5, поступившись лише на 0,3 бала.

Водночас Фінляндія продемонструвала найвищий результат за правовими та інституційними чинниками — 89 балів проти 79 у США.

Ці результати показують, що економічна безпека визначається не лише масштабами економіки, а і якістю державного управління, правового середовища та умовами для вільного розвитку підприємництва.

Український оборонний бізнес: можливості, які важливо не втратити

Окрему увагу в дослідженні приділено українському оборонному виробництву. Зростання світового попиту на озброєння та технології безпеки відкриває українським компаніям перспективи виходу на міжнародні ринки.

Проте, як наголошує економіст Ярослав Романчук, самих технологічних розробок і бойового досвіду недостатньо.

«Російські ракети знищують нашу інфраструктуру та підприємства. Але є й внутрішня загроза — держава, яка концентрує ресурси, обмежує свободу підприємництва та контролює рух капіталу. Не можна всі проблеми списувати на війну. 36,1 бала зі 100 — це не просто останнє місце в рейтингу, а діагноз економічній політиці.

Україні потрібні три радикальні рішення. Перше — мультивалютність і повне скасування обмежень на рух капіталу. Гроші мають вільно заходити в країну та виходити з неї. Друге — радикальна податкова реформа, яка залишить більше ресурсів підприємцям для інвестицій, виробництва та створення робочих місць. Третє — масштабна дерегуляція та приватизація. Коли держава контролює й перерозподіляє близько 60% економічних ресурсів, про яку вільну конкуренцію мова?

Економічну безпеку не побудувати на заборонах, контролі та державному монополізмі. Її основа — приватна власність, конкуренція та свобода підприємництва. Україні потрібна не сильніша держава-Левіафан, а сильніша економіка вільних людей», — Ярослав Романчук, президент Міжнародного Інституту Свободи (ILI).

Більше інформації та інфографіки у повному тексті Індексу в форматі pdf.

Для додаткових коментарів:
Ірина Петрушенко, комунікаційний менеджер Міжнародного Інституту Свободи (ILI)
Тел.: 097 938 87 72
Email: ili@ilibertyinstitute.org